

Số: 68/BC-UBND

Giai Phạm, ngày 31 tháng 7 năm 2024

BÁO CÁO

Về việc triển khai thi hành Nghị định số 61/2023/NĐ-CP ngày 16/8/2023 của Chính phủ về xây dựng và thực hiện hương ước, quy ước của cộng đồng dân cư trên địa bàn xã giai phạm

Kính gửi: - Đoàn giám sát, Ban Văn hoá – Xã Hội, HĐND tỉnh

Thực hiện Công văn số 101/UBND của UBND huyện Yên Mỹ về việc triển khai thi hành Nghị định số 61/2023/NĐ-CP ngày 16/8/2023 của Chính phủ về xây dựng và thực hiện hương ước, quy ước của cộng đồng dân cư trên địa bàn huyện Yên Mỹ. Ủy ban nhân dân xã Giai Phạm báo cáo công tác xây dựng và thực hiện hương ước, quy ước trên địa bàn xã như sau:

I. Khái quát chung:

Xã Giai Phạm gồm có 4 thôn, từ những năm 1996 UBND xã đã triển khai đến các thôn, 4/4 thôn trong toàn xã đã thành lập các tổ soạn thảo và ban hành quy ước, hương ước phù hợp với thực tế từng thôn. Đến nay các thôn cơ bản đều đã sửa đổi, bổ sung bản quy ước, hương ước để có tính khả thi, dễ thực hiện, tránh tình trạng rập khuôn các hương ước mẫu, sao chép máy móc hương ước giữa các thôn.

II. Kết quả triển khai thực hiện về công tác quản lý, xây dựng, thực hiện quy ước, hương ước.

1. Công tác quản lý nhà nước

Thực hiện KH số 101/KH-UBND ngày 02/4/2024 của UBND huyện Yên Mỹ về triển khai thi hành Nghị định số 61/2023/NĐ-CP ngày 16/8/2023 của Chính phủ về xây dựng và thực hiện quy ước, hương ước của cộng đồng dân cư trên địa bàn huyện Yên Mỹ. UBND xã Giai Phạm đã ban hành KH số 44/KH-UBND ngày

19/6/2024 về triển khai thi hành Nghị định số 61/2023/NĐ-CP ngày 16/8/2023 của Chính phủ về xây dựng và thực hiện quy ước, hương ước của cộng đồng dân cư trên địa bàn xã Giai Phạm.

UBND xã thực hiện đầy đủ các chức năng, nhiệm vụ, tổ chức triển khai thực hiện có hiệu quả công tác quản lý nhà nước về xây dựng, thực hiện hương ước, quy ước trên địa bàn. Tăng cường chỉ đạo, hướng dẫn, kiểm tra việc xây dựng và thực hiện hương ước, quy ước. Trong đó chú trọng thẩm định, phê duyệt các bản hương ước, quy ước đảm bảo chất lượng, đúng trình tự, thủ tục và quy định của pháp luật, phù hợp với tinh thần bảo vệ quyền con người, quyền công dân của Hiến pháp năm 2013;

Bên cạnh đó, kịp thời phát hiện, chấn chỉnh, rút kinh nghiệm, xử lý nghiêm các vi phạm trong xây dựng và thực hiện hương ước, quy ước; phối hợp với Ủy ban Mặt trận Tổ quốc cùng cấp và các tổ chức đoàn thể chính trị - xã hội kiểm tra, giám sát, theo dõi, tuyên truyền, vận động nhân dân tham gia xây dựng, thực hiện hương ước, quy ước và các quy định của pháp luật về hương ước, quy ước tại địa phương.

Đồng thời UBND xã sẽ thường xuyên tổ chức rà soát và đề nghị thôn, khu dân cư sửa đổi, bổ sung hương ước, quy ước theo nội dung của Nghị định số 61/2023/NĐ-CP, ngoài việc kế thừa các nội dung còn giá trị của Quyết định số 22/2028/QĐ-TTg thì trong Nghị định 61/2023/NĐ-Cp nhấn mạnh một số nội dung thay đổi như bỏ nguyên tắc vi phạm quyền con người, quyền công dân, bảo đảm bình đẳng giới; không đặt ra các khoản phí, lệ phí, phạt tiền, phạt vật chất, UBND cấp xã có thẩm quyền quyết định công nhận hương ước, quy ước hay bổ sung thêm hình thức xác nhận của 02 đại diện hộ gia đình trong cộng đồng dân cư,...

2. Tình hình xây dựng, thực hiện hương ước, quy ước.

Công tác xây dựng hương ước tại các thôn của xã Giai Phạm được xây dựng theo quy trình: Hợp dân, lấy ý kiến của người dân đưa vào dự thảo hương ước. Nội dung của bản hương ước đảm bảo theo các Chỉ thị và Thông tư và hướng dẫn về việc xây dựng và thực hiện hương ước, quy ước của làng, bản, thôn ấp, cụm dân cư. Từ trước đến nay xã Giai Phạm xây dựng hương ước, quy ước theo thôn (04 thôn). Nội dung và hình thức thể hiện của hương ước đã đảm bảo được các yêu cầu theo quy định. Cùng với pháp luật, nội dung của hương ước đã góp phần đảm bảo an ninh trật tự, vệ sinh môi trường, phòng chống các tệ nạn xã hội, phát triển sản xuất, khuyến khích học hành, duy trì và phát huy thuần phong mỹ tục, đề cao các chuẩn mực đạo đức, truyền thống tốt đẹp của dân tộc, góp phần thực hiện chính sách dân số, bài trừ các hủ tục và tệ nạn xã hội.... hương ước có vai trò là bộ phận hỗ trợ đắc lực trong việc điều chỉnh các quan hệ xã hội tại cộng đồng dân cư, đồng thời còn là công cụ thực hiện mở rộng, phát huy dân chủ ở cơ sở, giúp nhân dân trong tiến trình giám sát hoạt động của cơ quan nhà nước.

Qua theo dõi cho thấy tình hình thực hiện hương ước, trên địa bàn xã cơ bản được thực hiện nghiêm túc, có tính tự giác tương đối cao, việc niêm yết công khai tại NVH thôn, phổ biến hương ước đến các thành viên đại diện hộ gia đình, trong cộng đồng dân cư thông qua tại các buổi họp, sinh hoạt xóm tại nhà văn hóa các thôn.

Việc tổ chức thực hiện hương ước trên địa bàn, mức độ chấp hành, thực hiện của người dân đối với quy định được đề ra trong các bản hương ước, khá tốt. Việc lồng ghép xây dựng và thực hiện hương ước với việc thực hiện quy chế dân chủ ở cơ sở, các cuộc vận động toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa ở khu dân cư, chương trình mục tiêu quốc gia về xây dựng nông thôn mới và các phong trào, cuộc vận động khác do Trung ương và địa phương phát động được tổ chức thường xuyên, đặc biệt lồng ghép với phong trào chung tay xây dựng nông thôn mới.

3. Đánh giá sự phù hợp và hiệu quả của hương ước, quy ước

Hương ước, quy ước đã thúc đẩy được phong trào thi đua làm kinh tế giỏi, phát huy tinh thần đoàn kết tương thân, tương ái giúp đỡ nhau phát triển sản xuất kinh doanh, giúp nhau làm giàu, giảm nghèo, khuyến khích phát triển kinh tế và làm giàu chính đáng ở địa phương. Bên cạnh đó, còn kêu gọi được nhiều con em của địa phương đang sinh sống tại các vùng, miền về đầu tư, phát triển kinh tế cho quê hương góp phần vào phong trào xây dựng nông thôn mới kiểu mẫu.

Trong việc cưới, đã giảm các hủ tục, phong tục tập quán lạc hậu, hầu hết việc kết hôn đều đảm bảo nguyên tắc tự nguyện, không còn hiện tượng ép hôn, tảo hôn, thách cưới. Nghi lễ tổ chức đám cưới được bố trí gọn nhẹ hơn, nhiều đám cưới được tổ chức trang trọng theo nếp sống mới, nhiều gia đình chỉ mời cơm trong phạm vi hẹp hoặc tổ chức báo hỷ bằng tiệc trà và không tiếp thuốc lá trong đám cưới. Việc thực hiện nếp sống văn minh trong việc tang cũng được đánh giá là có chuyển biến tích cực và rõ nét. Các đám tang đều được tổ chức trang trọng theo phong tục địa phương, chấp hành tốt các quy định về nếp sống văn hoá, các hủ tục lạc hậu, mê tín dị đoan đã được loại bỏ, không còn tình trạng thối kèn thờ trâu dê, khóc thuê, để người chết trong nhà quá 24 giờ, hạn chế việc sử dụng vòng hoa, đốt mã, rải mã....

Việc tổ chức lễ hội của nhân dân địa phương đều chấp hành nghiêm quy chế của UBND xã. Tại các lễ hội phần lễ được tổ chức trang trọng, phần hội có nội dung phong phú, lành mạnh phù hợp với quy mô, tính chất và đặc điểm của lễ hội, các hiện tượng tiêu cực đã được uốn nắn, các tệ nạn xã hội như mê tín dị đoan, bói toán, bốc thề, lên đồng, cờ bạc trá hình sát phạt đều được xử lý kịp thời. Ngoài ra, hương ước còn góp phần nâng cao ý thức của nhân dân trong việc bảo vệ môi trường thực hiện phân loại xử lý rác thải hữu cơ tại hộ gia đình, không còn tình trạng vứt rác thải bừa bãi, trong xã đã thành lập được các tổ thu gom rác đưa về bãi rác xử lý tập trung góp phần làm giảm thiểu ô nhiễm môi trường...

Công tác dân số - kế hoạch hoá gia đình có nhiều chuyển biến, tỷ lệ sinh con thứ 3 giảm, có nhiều xóm nhiều năm liền không có người sinh con thứ ba trở lên.

Ngoài ra, hương ước còn góp phần thực hiện tốt việc đăng ký khai sinh đúng hạn cho trẻ em; trẻ em trong độ tuổi được tiêm chủng mở rộng 100%, được đến trường học tập đúng độ tuổi. Không có tình trạng trẻ em suy dinh dưỡng, trẻ em thất học, bỏ học giữa chừng, trẻ em lang thang, trẻ em bị bóc lột sức lao động, bị lạm dụng tình dục và bị ảnh hưởng bởi các tệ nạn xã hội, đồng thời khuyến khích con cháu chăm học chăm làm, tôn trọng ông bà, cha, mẹ. Hương ước của các thôn xóm đã đề ra các biện pháp bảo vệ an ninh trật tự và trật tự an toàn xã hội tại địa phương; phát hiện kịp thời và đấu tranh với mọi hành vi, vi phạm pháp luật, các tai tệ nạn xã hội. Giáo dục mọi người trong cộng đồng có ý thức bảo vệ tài sản của nhà nước, tập thể, tài sản riêng của công dân, bảo vệ môi trường, danh lam thắng cảnh, công trình công cộng... Ngoài ra, hương ước còn đóng vai trò quan trọng trong công tác hoà giải ở cơ sở, góp phần giải quyết những mâu thuẫn xích mích, bảo đảm đoàn kết trong cộng đồng dân cư.

III. Đánh giá chung

Các hương ước được xây dựng đều đảm bảo nguyên tắc tự nguyện, bình đẳng, được bàn bạc dân chủ, công khai, thống nhất với các thành viên trong cộng đồng dân cư. Nội dung của hương ước không trái với pháp luật hiện hành, không trái với đạo đức xã hội, phù hợp với phong tục tập quán tốt đẹp của xóm, làng. Hương ước đã thể hiện được trí tuệ, công sức của tập thể hội đồng hương ước; đã khơi dậy được những phong tục, tập quán, truyền thống tốt đẹp của làng quê, dòng họ; bố cục ngắn gọn, dễ hiểu, dễ nhớ, dễ thực hiện.

Tuy nhiên, trong việc xây dựng và thực hiện hương ước ở cơ sở còn một số tồn tại nhất định như: công tác tuyên truyền, vận động nhân dân thực hiện hương

ước ở các thôn còn đơn điệu, chưa sáng tạo. Nhận thức của một bộ phận nhân dân còn xem nhẹ trong việc thực hiện hương ước, quy ước.

IV. Đề xuất, kiến nghị

Thường xuyên mở các lớp tập huấn , bồi dưỡng những kiến thức, quy định về tình hình xây dựng và thực hiện hương ước, quy ước có thành phần tham dự là các trưởng thôn, ban công tác mặt trận thôn, đây là lực lượng các bộ nòng cốt ở cơ sở thôn thành lập nên tổ soạn thảo và ban hành các bản hương ước, quy ước.

Trên đây là báo cáo công tác triển khai thi hành Nghị định số 61/2023/NĐ-CP ngày 16/8/2023 của Chính phủ về xây dựng và thực hiện hương ước, quy ước của cộng đồng dân cư trên địa bàn xã giai phạm./.

Nơi nhận:

- Như kính gửi;
- Lưu VP

**T/M ỦY BAN NHÂN DÂN
CHỦ TỊCH**

Nguyễn Hữu Tuân